

**Mikkelin seudun
ympäristöpalvelut**

**Etelä-Savon
pelastuslaitos**

ÖLJYSÄILIÖIDEN TARKASTUKSET

MIKKELIN, HIRVENSALMEN JA RISTIINAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET 2004

*Öljyn makuhaitta vedessä:
1 litra öljyä pilaa
1 000 000 litraa vettä.*

Vastuu

”Se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan maaperän ja pohjaveden siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua terveystahaitta eikä haittaa tai vaaraa ympäristölle”. (Ympäristönsuojelulaki 86/2000 § 75)

”Säiliön omistajan tai haltijan tulee huolehtia siitä, että määräaikaistarkastukset suoritetaan ajallaan.” (Öljylämmityslaitteistosta annettu asetus 1211/1995 § 24)

Tosi tapaus

Säilöauton kaatuessa maastoon valui muutaman neliömetrin alalla arviolta 5000 litraa kevyttä polttoöljyä. Puhdistustoimet päästiin alkamaan noin 3 tunnin kuluttua onnettomuudesta. Kevyt polttoöljy oli kuitenkin painunut jo maaperään. Paikalta jouduttiin vaihtamaan maamassat. Maata ajettiin öljyisten maiden käsittelyyn 960 t eli noin 600 i-m3; 60 kuorma-auton lavallista. Laskennallisesti maaperästä poistettiin 5090 kg kevyttä polttoöljyä. Yhden öljyllä pilaantuneen maamassatonnin eli 1000 kg:n käsittely maksaa 40 – 150 euroa. Eli tässä tapauksessa kokonaiskustannukset olivat noin 90000 €
Onnettomuustilanteet ovat harmillisia ja niitä sattuu.

Niinpä välinpitämättömyyden, huolimattomuuden tai ajattelemattomuuden seurauksena aiheutettu maaperän tai pohjavedenpilaaminen tuntuu perin turhalta ja kalliilta.

HUOMIOI ja ENNAKOI !

Huolimaton kemikaalien ja öljytuotteiden säilytys ja käsittely voi pilata oman kiinteistön kaivoveden. Kemikaalit kulkeutuvat maaperässä aina pohjaveteen saakka.

- Kemikaalien ja öljytuotteiden säilytys tulee tapahtua aina suojatussa, tiivispohjaisessa paikassa esim. altaassa.
- Jätteeksi jääneet kemikaalit ja öljyt kannattaa kerätä erillisiin säiliöihin. Kemikaali- ja öljyjätteen poltto on kielletty. Öljyjäte tulee toimittaa luvan saaneelle kerääjälle (ongelmajätteen keräyspisteistä ja keräysautostoista saat tietoa oman kuntasi ympäristö-, jätehuolto- ja pelastusviranomaisilta.)
- Maastossa, siirrettävien polttoainesäiliöiden käsittelyssä tulee toimia vastaavaa varovaisuutta noudattaen kuin oman pihakaivon vieressä!

Poista käytöstä vanhat, tyhjennetyt, heikkokuntoiset säiliöt ja tynnyrit aina romuttamolle asti.

Oman kaivoveden pilaamiseen riittää romuautoon unohtunut polttoaine, joka vuotaa maaperään.

- Moni turha puhdistusoperaatio saataisiin ennakolta estettyä, jos täyttö- ja tankkaustilanteet tehtäisiin valvotusti ja huolella sekä jätettäisiin turha kiire pois.
- Öljysäiliön tarkastukset ja puhdistukset suorittavat valtuutetut öljysäiliöiden tarkastajat. Heidän yhteystiedot löytyvät puhelinluettelon keltaisilta sivuilta kohdasta *öljysäiliöiden tarkastukset*.

YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET 2004

15 § Polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytys ja säiliöiden tarkastus

15.1

Ympäristölle vaaralliset nestemäiset kemikaalit, kuten polttoaineet, öljyt, maalit, torjunta-aineet ja liuottimet, tulee kiinteistöllä varastoida ja säilyttää siten, että niiden pääsy viemäriin, maaperään tai vesistöön on estetty.

Tilavuudeltaan yli 1,5 m³ polttoaine- ja kemikaalisäiliöt tulee tarkastuttaa valtuutetulla tarkastajalla vähintään kerran kymmenessä vuodessa. Tarkastajan tulee toimittaa tarkastuspöytäkirjat kunnan pelastusviranomaiselle 14 vuorokauden kuluessa tarkastuksesta.

15.2

Pohjavesialueella uudet polttoaine- ja kemikaalisäiliöt on sijoitettava maan päälle tiiviisiin suoja-altaisiin ja varustettava ylitäytön estolaittein.

Pohjavesi- ja ranta-alueella sijaitsevien maanalaisten poltto- ja dieselöljysäiliöiden tarkastuksessa on noudatettava kauppa- ja teollisuusministeriön päätöstä 344/83. **Ranta-alueella^{*} sijaitsevat säiliöt tulee tarkastuttaa valtuutetulla tarkastajalla vuoden 2005 loppuun mennessä.**

15.3

Käytöstä poistetut säiliöt tulee kaivaa pois maasta I- ja II- luokan pohjavesialueilla, jos se on mahdollista rakennuksia vaurioittamatta.

Muiltakin alueilta säiliö on pääsääntöisesti poistettava maasta. Mikäli säiliö jätetään maahan, se on tyhjennettävä ja tarkastettava. Maahan jätetyn säiliön sijaintitiedot tulee säilyttää kiinteistön asiakirjoissa.

Käytöstä poistetuista säiliöistä tulee ilmoittaa sekä rakennusvalvonnalle että pelastusviranomaisille.

15.4

Vaarallisten kemikaalien, poltto- tai voitelunesteiden väliaikaiseen varastointiin tarkoitetut säiliöt tulee sijoittaa irti maasta, umpinaiseen suoja-altaaseen tai suoja-altaaseen katoksen alle. Säiliön ja sen letkun on oltava lukittavia, ellei ulkopuolisten pääsyä alueelle ole muuten estetty. Mahdollisesti öljyllä tai muulla kemikaalilla likaantunut maa-aines ja roiskeet on poistettava välittömästi ja toimitettava asianmukaiseen ongelmajätteen käsittelyyn.

Pohjavesialueiden sijainnista saat lisätietoa:

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut puhelin (015) -1944 700

Etelä-Savon ympäristökeskus p.020 490 106 (vaihe)

Etelä-Savon pelastuslaitos / Mikkelin toimialue p. 020 133 4407

****)Ranta-alueella tarkoitetaan jokeen, järveen, lampeen tai vastaavaan vesistöön rajoittuvaa maa-alueutta, joka ulottuu 150 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.***

YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET 2004 PERUSTELU

15 § Polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytys ja säiliöiden tarkastus

Pienikin määrä jotakin terveydelle ja ympäristölle vaarallista kemikaalia saattaa hallitsemattomasti ympäristöön päästessään aiheuttaa vakavan ympäristön pilaantumisen vaaran. Erityisen ongelmallisia ovat nestemäiset aineet, jotka voivat aineen ominaisuuksista riippuen imeytyä nopeasti maaperään ja kulkeutua veteen liuenneena kauaskin onnettomuuspaikalta. Kemikaalionnettomuuden ennaltaehkäiseminen edellyttää asianmukaisia varastosäiliöitä ja varastotiloja sekä säännöllistä laitteiden huoltoa ja tarkastamista.

Nämä määräykset on annettu kemikaalivuotojen hallitsemattoman ympäristöön pääsemisen ja niistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

15.1

Öljy ja useat muut yleisesti käytetyt kemikaalit aiheuttavat ympäristöön joutuessaan vakavan maaperän, pohjaveden ja muun ympäristön saastumisvaaran. Maaperän ja pohjaveden saastumisen ehkäisemiseksi on nestemäisten terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien vuodot ympäristöön, maaperään tai vesistöön estettävä riittävin suojoitoimin, esimerkiksi sijoittamalla säiliöt vuotojen varalta tiiviisiin suoja-altaisiin.

Terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien varastosäiliöiden kunto tulee säännöllisin tarkastuksin varmistaa mahdollisten vuotojen tai muiden turvallisuuden kannalta merkittävien vikojen havaitsemiseksi. Tarkastusten avulla voidaan ennaltaehkäistä onnettomuuksia, jotka ovat seurausta laitteistojen huonosta kunnosta ja kulumisesta.

15.2

Pohjaveden pilaamiskiellon vuoksi uusien maanalaisen kemikaalisäiliöiden sijoittaminen pohjavesialueille on kielletty.

Maanalaiset öljysäiliöt ovat varsinkin ikääntyessään usein ympäristöriski, koska niiden mahdollisia vuotoja on vaikea havaita. Vuotaessaan maanalaiset öljysäiliöt voivat aiheuttaa maaperän, pohjaveden ja vesistöjen saastumisvaaran. Tämän vuoksi on perusteltua edellyttää säiliöiden säännöllistä tarkastusta. Pohjavesialueilla tarkastus on lakisääteistä, mutta ympäristönsuojelumääräyksellä tarkastusvelvollisuus ulotetaan vesistöjen saastumisen ennaltaehkäisemiseksi koskemaan myös ranta-alueilla olevia säiliöitä. Tarkastuksille on tältä osin annettu kahden vuoden siirtymäsäännös määräysten voimaan tulosta.

15.3

Käytöstä poistetut puhdistamattomat polttoaine- ja kemikaalisäiliöt ovat riski maaperälle ja pohjavesille. Vanhojen säiliöiden ympärillä myös maaperä voi olla jo pilaantunutta ja edellyttää puhdistamista. Maaperän pilaantumisen ennaltaehkäisemiseksi ja mahdollisesti aiheutuneen haitan korjaamiseksi on käytöstä poistettujen säiliöiden käsittelyssä noudatettava huolellisuutta.

15.4

Öljy ja useat muut yleisesti käytetyt kemikaalit aiheuttavat ympäristöön joutuessaan vakavan maaperän, pohjaveden ja muun ympäristön saastumisvaaran. Esimerkiksi maansiirtotöiden yhteydessä vaarallisia kemikaaleja kuten poltto- ja voitelunesteitä säilytetään usein tilapäisesti työmaiden yhteydessä. Näissä yhteyksissä on usein ilmennyt puutteita kemikaalien turvallisen käsittelyn varmistamisessa. Näin ollen on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota kemikaalien tilapäiseen varastointiin. Maaperän ja pohjaveden saastumisen ehkäisemiseksi terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien vuodot ympäristöön, maaperään tai vesistöön on estettävä myös tilapäisessä varastoinnissa.